

שמועה ראשונה לפסח:

שער הכוונות - דרושי הפסח דרוש ה:

ואמנם היו שלשה מצות לפי שאות ה' יש בה ג' ציורים או ד"ו או ד"י או ו"ו כנודע. ושלשה ציורים אלו הם בה' זו שבשם אלהים הנ"ל והנה כנגד ציור ד"י או ד"ו או ו"ו בוצעין המצה העליונה להמוציא שיעור כזית שהוא י' שלימה וכזית מן המצה הפרוסה שהיא סוד ד' כמו שיתבאר וכנגד ציור ד"ו או ו"ו בוצעין מצה האמצעית לב' וצריך שהחלק הא' יהיה יותר גדול כנגד הו' והחלק הב' יהיה יותר קטן כנגד ד' וכנגד ציור ו"ו או עושים זכר למקדש כהלל כו' במצה שלישי שהיא רמז אל שלשה ו"ו הנז' וכן הוא מצה שלישי. גם רמז שהיה כורך שלשה דבריהם ביחד שהם בשר הפסח ומצה ומרור כנגד שלשה ו"ו.

ספר מחברת הקודש - שער הפסח :

... אמנם אני חיים שמעתי בענין המצה הב' הנחלקת לחצאים שהחצי הנשאר בין השתיים אשר עליה או מברכין על אכילת מצה שהיא נגד ה' תתאה שהיא דלה ועניה וזהו הא לחמא עניא והחצי הנשאר לאפיקומן רמז לה' עלאה שהיא עשירה לכן היא באה על השובע כנודע...

ספר פרי עץ חיים - שער חג המצות - פרק ז

מצאתי כתוב בפירוש מורי הרב זל"ה - הא לחמא עניא, הא פי' - היא ה' אחרונה שבשם, ונקרא עניא, דלית לה מגרמא כלום, אלא מה דיהבין לה. והנה ה' זו יש בה ב' ציורים - ד"ו, ד"י. והנה כל א' מב' ציורים, מורה על בחינת זווג א', כי ה' אחרונה צורתה ד"י, מורה על זווג יסוד ומלכות. והנה במצרים, אז היתה שכינה בגלות, והיה בא לה השפע ומזון מן היסוד הנקרא י', והיא נקראת ד', שהיא דלה ועניה, הרי ד"י. ואחר כך מזווג זאת, היו גם כן נזונין אבותינו במצרים, וזהו די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים, כי מן זווג שצורתה ד"י, אכלו, כי גם זווג נקרא בלשון אכילה כנודע. ונקרא ג"כ עניא, מפני שנתן לה היסוד משלו, כי היה מקובצים בו ה' חסדים וה' גבורות. והנה נודע, כי הנוקבא מתגדלת מצד ה' גבורות, והם ה' הוי"ו"ת העולין ק"ל, והוא בחינת ה' הרי קל"ה, כמנין מצה, וכמנין עניה, וזה הא לחמא עניא, ר"ל ה"ג לחמא עניא העולה מצה, שהיא לחמא עניא:

כל דכפין ייתי ויכול, הנה כי היסוד נקרא כל, כי הוא כולל ה' חסדים וה' גבורות, כמ"ש בזוהר, כליל שית בקרטיפא חדא. והנה ה' חסדים וה' גבורות מתפשטין מחסד עד הוד, והם ה"ס, כל א' כלול מ"י, הרי כל. ואחר כך כולם מתקבצין ביסוד, ובו נכללין, וזהו כל דכפין, כי כל השפע בא למלכות מצד היסוד, וממנה לעולמות:

כל דצריך ייתי ויפסח, והנה צריך להמשיך מן הפה העליון, מזווג הנעשה בה המוחין העליונים, הנקראים חיים, וזהו פ"ה ס"ח, כי צריך להמשיך הפ"ה מן המוחין הנקראים חיים, גי' ס"ח, וזה פ"ה ס"ח, וזהו כל דצריך ייתי ויפסח, כי ע"י סיפור הגדה וכוונתה בה, נמשך מפה עליון חיים, וזהו פ"ה ס"ח:

השתא הכא - הנה אמרנו למעלה, כי ה' יש לה ב' ציורים, ופירשנו ה' צורת ד"י, ועתה נבאר ה' צורת ד"ו, והנה ד' זו מורה על המלכות, שהיא דלה כנודע, ו' הוא בחי' ז"א, הרי ד"ו, והוא זווג האמיתי ז"ו"ן, וזה יהיה מעצמו לע"ל בע"ה, **בביאת משיח**, שאז יהי זווג שלם דוד"י וזהו בארעא דישראל,

דף מקורות | שמועה ראשונה | שיעור 16ג | שער הכוונות דרושי הפסח
תשע"ז

דהיינו ו', וזהו ד"ו, ואנו בני דז"ג, אז נהיה בני חורין, כי זוג שלו בז"ן גורם זוג שלם דא"א,
ששם הוא החירות ואז בני ישראל חורין הם לחירות עכ"ל:

שער הכוונות פסח / עולת תמיד / שער כתיבת מורי:

עוד ירצה ביאור הא לחמא עניא כו' פי' ה' אחרונה שבשם הנק' לחם עוני בחסרון הלבנה כשאין
היסוד העליון מקבל שפע נקי עני והיא נק' לחם עוני כמד"א כי אם הלחם אשר הוא אוכל והיא
היתה בגלות מצרים עם אבותינו ומשפעת להם כמד"א עמו אנכי בצרה. וזמ"ש די אכלו אבהתנא
בארעא דמצרים.

והנה ה' יש לה שני ציורים אם סוד ד"ו ואם סוד ד"י כי כאשר מקבל מהת"ת שהוא סוד ו' יצטייר
בה סוד ד"ו וכאשר תקבל מיסוד לבד בלי השפעה מהת"ת אז היא לחם עוני ויצטייר בה סוד ד"י.
וזמ"ש די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים.

ולפי שסוד יסוד הוא כל לכן אנו אומרים כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי ויפסח לומר שהיסוד
העליון שהיה עני ורעב ללחם ולא היה מקבל מת"ת ייתי עתה ויכול ויזדווג עם מלכות בסוד טיפה
היורדת מן המוח דרך חוט השדרה שהוא ת"ת בסוד הדעת וכאשר יתעורר ברית קדש לזווג יקדמו
הזווגין בסוד הפה העליון בסוד פה ס"ח וזהו ייתי ויפסח.

והנה בח"ל אין זוג כי אם בא"י וזמ"ש השתא הכא בלי זוג לשנה הבאה בארעא דישראל ויזדווג
המלך עם א"י העליונה, וזהו כנגד כל דכפין ייתי ויכול שהוא סוד הזווג ובא"י העליונה כאשר יהיה
הזווג יהיו הנשיקין מצד הבי' שהוא מקום החירות וזמ"ש אח"כ השתא הכא עבדי לשנה הבאה
בארעא דישראל בני חורין:

שער מאמרי רז"ל - מסכת בבא קמא

(דף כ"א) (ע"ד) אמר שמואל ד' מאמרים אלו דמסכת בבא קמא הועתקו מכתובת יד הרב הגדול
זלה"ה וז"ל שלח ליה ר' אבא בר זבדא למרי בר מר בעא מיניה מרב הונא הדר בחצר חבירו שלא
מדעתו צריך להעלות לו שכר או לא. הכונה היא כי יש ב' מיני זווגים בחצר שהיא מדת המלכות
אם זווג בזמן שבית המקדש קיים וזה זווג גמור נעשה ע"י ת"ת ויסוד שהם ב' ויין חבירים זה עם
זה או זווג בימי הגלות שנעשה ע"י יסוד לבדו שלא מדעתו פי' שלא מדעת ו' שהוא הת"ת. כי זווג
שבזמן הגלות הוא מזרע היסוד הנכנס במלכות שהוא חצר כדאמרן ומצמיח עץ כל פרי אשר זרעו
בו והזרע עצמו חוזר ונופל לארץ העליון חוזר וצומח מעצמו וזה נמשך מצד היסוד כד"א אור זרוע
לצדיק דייקא. ...

ארץ ישראל:

מחזור ספרד לחג הפסח - סדר הגדה של פסח:

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים. כל דכפין ייתי ויכול. כל דצריך ייתי ויפסח.
השתא הכא, לשנה הבאה בארעא דישראל. השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין:

מוזגין כוס שני וכאן הבין שואל: מה נשתנה...

עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו ידוד אלהינו משם ביד חזקה ובזרע נטויה. ואלו לא הוציא
הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים.

דף מקורות | שמועה ראשונה | שיעור 16 | שער הכוונות דרושי הפסח
תשע"ז

ואפילו בלנו חכמים בלנו נבונים בלנו זקנים בלנו יודעים את התורה מצנה עלינו לספר ביציאת
מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח:

אלו הוציאנו ממצרים, ולא עשה בהם שפטים דינו: אלו עשה בהם שפטים, ולא עשה באלהיהם
דינו: אלו עשה באלהיהם, ולא הרג את בכוריהם דינו: אלו הרג את בכוריהם, ולא נתן לנו את
ממונם דינו:

אלו נתן לנו את ממונם, ולא קרע לנו את היס דינו: אלו קרע לנו את היס, ולא העבירנו בתוכו בחרבה
דינו: ... אלו נתן לנו את התורה, ולא הכניסנו לארץ ישראל דינו: אלו הכניסנו לארץ ישראל, ולא
בנה לנו את בית הבחירה דינו:

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו. שהוציאנו ממצרים. ועשה בהם שפטים.
ועשה באלהיהם. והרג את בכוריהם. ונתן לנו את ממונם. וקרע לנו את היס. והעבירנו בתוכו
בחרבה. ושקע צרינו בתוכו. וספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. והאכילנו את המן. ונתן לנו את
השבת. וקרבו לנו לסיני. ונתן לנו את התורה. והכניסנו לארץ ישראל. ובנה לנו את בית הבחירה
לכפר על כל עונותינו:

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים. שניאמר, והגדת לבנך ביום ההוא
לאמר בעבור זה עשה יידי לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא
אף אותנו גאל עמקם. שניאמר, ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע
לאבותינו:

דברים פרק ו:

(כ) כי יישאלך בנך מחר לאמר מה העדות והחקים והמשפטים אשר צנה יידיך אלהינו אתכם: (כא)
ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה במצרים ויציאנו יידיך ממצרים ביד חזקה: (כב) ויתן יידיך אותות
ומפתים גדלים ורעים במצרים בפרעה ובכל ביתו לעינינו: (כג) ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו
לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו: (כד) ויצגנו יידיך לעשות את כל החקים האלה ליראה את
יידיך אלהינו לטוב לנו כל הימים לחיתנו כהיום הזה: